

Kommunene har ikke hjemmel til å hemmelig- holde viktig informasjon fra innbyggerne.

Kristin Fosse, Presseforbundet (Klassekampen)

DELTA I DEBATTEN, SKRIV TIL OSS

Kronikk: 6000 tegn inkl. mellomrom. **Hovedinnlegg:** 4000 tegn. **Innlegg/replik:** 2000 tegn. **Kortinnlegg:** 800–1500 tegn. **Legg ved portrettfoto.**

Debattinnlegg sendes til:

Dagsavisen

debatt@dagsavisen.no

Dagsavisen Fremtiden

debattfremtiden@dagsavisen.no

Dagsavisen Moss Dagblad

debattmossdagblad@dagsavisen.no

ditt barns skolehverdag.

eiere

FOTO: HILDE UNOSEN

oppleve utfordringer og mestring. Elever er ulike, da er det viktig at undervisningen legger til rette for ulik form for læring. I den sammenhengen er undervisningsmateriellet også viktig. Dyktige lærere vet å variere metode og tilnærming til emnene.

FUG ønsker også å trekke frem de praktisk-estetiske fagene i denne sammenhengen. For mange elever er det timene i disse fagene som løfter skolehverdagen til en positiv opplevelse. Fagene er viktige både i seg selv, og som grunnlag for læring i alle andre fag.

Foreldrene må involveres i arbeidet med læringsmiljøet. Forskning viser at et godt samarbeid mellom hjem og skole og engasjerte foreldre spiller positivt inn for trivsel og læring hos elevene. Tillitsvalgte foreldre må få opplæring, slik at de kan bli viktige medspillere både for skolen og øvrige foreldre. FUG mener denne opplæringen skal være et kommunalt anliggende. Alle foreldre i en kommune bør ha samme mulighet til å involvere seg, uavhengig av rektors prioritering og samarbeidsvilje.

Vi ønsker alle foreldre, elever og ansatte på norske skoler lykke til med et nytt og spennende skoleår. Og vi ønsker alle kandidater fra alle partier lykke til på valgdagen der de bor. Prioritering lokalt er det som avgjør våre barns hverdag. Og det er de som skal bygge fram-tida!

Hvem har slått på autopiloten?

DEBATT

SISSEL TRYGSTAD

Forskningssjef, Fafo

KRISTINE NERGAARD

Forsker, Fafo

«... det er bare en ting som forplikter oss (forskere), og det er sannheten». Dette står å lese i debattinnlegget til Bitten Nordrik og Eivind Falkum, Arbeidsforskningsinstituttet (AFI), Høgskolen Oslo og Akershus, og Jan Olav Brekke, forbundsleder, Lederne. Vi kunne ikke vært mer enig. Vårt svar på kronikken skyldes ikke at «sannheten» har «vært tungt å svelge i Fafo». Men det er viktig at den forskningen som publiseres er dokumenterbar og følger alminnelige krav til metodebruk.

Et viktig poeng i den opprinnelige kronikken fra de tre var at man observerte et kraftig fall i arbeidstakernes innflytelse over egen arbeidssituasjon fra 2009 til 2015. Vi pekte på at andre undersøkelser, med sammen-

lignbare spørsmål, ikke viser samme tendens, og argumenterte for at forklaringen på det oppsiktsvekkende funnet er at de to undersøkelsene AFI benytter ikke er sammenlignbare. Vi er alle opptatt av at forskningen skal holde høy kvalitet og søke å fange opp viktige endringer i samfunnet. Men her er vi rett og slett uenig om hva som skal til for å trekke bastante konklusjoner av den typen som ble presentert i Nordriks, Falkums og Brekkes kronikk.

God forskning betinger refleksjon over metoder og diskusjon av konklusjoner, ikke bare innen forskerteamet, men også mellom forskerkolleger generelt. Det er for eksempel ikke åpenbart hva som er «hard HR». På nettsiden til fagforbundet Lederne forklarer AFI hvordan indeksen for hard HR er bygget opp. Indeksen består av fire påstander, blant annet «ledelsen har forandret seg mye det siste tiåret» (se www.lederne.no). Man kan da spørre: Er dette alltid til det verre? Er det ikke mulig at den enkelte tilfeller også har forandret seg til det bedre? Når indeksen inneholder en påstand om at «ledelsen bruker stadig mer tid på å måle og kontrollere

avvik», så kan dette være krevende for ansatte og mellomledere som må stå til ansvar. Men noen typer kontroller er innført med de beste hensikter, for eksempel krav om at arbeidsulykker skal rapporteres og følges opp. Vi er enig i at styrings- og ledelsesprinsipper kan utfordre arbeidstakernes innflytelse, og at vi skal være på vakt mot en slik utvikling. Vi er imidlertid usikker på om den indeksen som her benyttes er presis nok til å måle hard HR og dermed også en slik utvikling.

Fafo ønsker å levere relevant forskning med betydning. Vi har i en årrekke studert maktforhold, innflytelse, partsforhold, samarbeid og endringer i arbeidslivet. Undertegnede har heller aldri påstått at det ikke skjer endringer som påvirker den norske arbeidslivsmodellen. Flere studier har vist at modellen står svakt, eller nesten er fraværende, i visse deler av norsk arbeidsliv. Dette er utviklings- trekk arbeidslivsforholdene må ha på sin dagsorden framover. Og til slutt, dersom noen skulle være i tvil: Vi har deltatt, deltar og vil delta i diskusjoner om utviklingen i arbeidsmarkedet i årene framover.

Uvirksom tvangskartlegging

DEBATT

KATHE LUNDAHL

Pedagogisk-psykologisk rådgiver, hovedtillitsvalgt for Samfunnsvitene i Oslo PPT

Byråd for kunnskap og utdanning i Oslo har innført en oslostandard for systematisk oppfølging av barns språkutvikling. Et element ved denne standarden innebærer at alle Oslo-barnehagene tvinges til å bruke det samme kartleggingsverktøyet; Tidlig registrering av språkutvikling (TRAS), på alle 3-åringer. TRAS er et enkelt og godt kartleggingsverktøy som har til hensikt å undersøke ulike funksjoner i barns språkutvikling og kan brukes av alle pedagoger, ved en bekymring.

Utdanningsforbundet mener at en tvungen bruk av dette bestemte kartleggingsverktøyet på alle 3 åringer, er å overkjøre fagfolks vurderinger noe de fleste av oss som arbeider i PPT, og som er eksperter på barns språkutvikling, er helt enige i. Fungerende skolebyråd Kristin Vinje svarer Utdanningsforbundet (Dagsavisen 08.09.15) med at kartleggingsverktøyet er kunnskapsbasert og at Byrådet ved å bruke dette, lytter til fag-

folk. Vinje henviser til at 1.700 barn i Oslo begynte i 1. trinn uten å kunne norsk høsten 2014. Det hun egentlig svarer Utdanningsforbundet, er at hele beveggrunnen for tvangspålegget om at alle Oslo-barnehagene skal bruke TRAS, er relatert til Byrådets mål om at alle minoritetsspråklige barn skal lære norsk før de begynner på skolen, noe som er helt urealistisk så lenge man ikke samtidig sikrer kvalifisert pedagogisk personell i barnehagene.

TRAS er ikke ment brukt på flerspråklige barn i utgangspunktet. Det at et kartleggings-skjema er kunnskapsbasert, betyr heller ikke at det skal brukes på alle mulige problemstillinger, noe Vinje ukritisk gir inntrykk av. Barn med normal språkutvikling trenger ikke å kartlegges med TRAS.

Språkvansker rammer 7–10 % av alle 6-åringer i Norge og er regnet som den vanligste nevro-utviklingsvansken i barnebefolkningen (Hollung-Møllerhaug, 2010, Folkehelseinstituttets Prosjekter i Språk og Læringsstudien). Flerspråklige barn er overrepresentert i henvisningene til PPT når det gjelder mistanke om språkvansker. En spesifikk språkvanske kan komplisere og forsinke den norskspråklige

utviklingen hos et barn som bruker flere språk, så her må man være nennsomme både når man skal kartlegge/utrede og når det skal settes inn tiltak.

En alvorlig fare ved å fokusere på flerspråkligheten i seg selv hos barn med minoritetsspråklig bakgrunn, er at man setter inn feil tiltak og at andre vansker som barna kan ha, forblir uoppdaget. Et ensidig fokus på bestemte kartleggingsverktøy og bestemte tiltak, kan føre til at gode forskningsbaserte opplegg ikke finner veien inn til barnehage- og skolesystemet, og barna får for dårlig og tilfeldig hjelp.

En faggruppe i PPT har som ledd i å styrke innsatsen overfor språksvake flerspråklige elever, utviklet et kartleggings- og undervisningsopplegg (Norsk Intensiv Språkkurs/NISK) som er ment brukt for skolene som en del av den særskilte norskopplæringen. Denne kartleggings- og undervisningspakken ble lansert av Vinje i Dagsavisen (31.08.15) og fremstilles som om man har gjort en stor oppfinnelse og prosjektet blir altså brukt som en valgkampsak. Dette opplegget skal nå, ifølge Vinje, «rulles ut» i alle Osloskolene, også det i form av en slags tvang, samtidig som det skal prøves ut i barnehagene.